EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 29.5.2013
COM(2013) 381 final

Suositus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

sen toteamisesta, että Belgia ei ole toteuttanut tuloksellisia toimia 2 päivänä joulukuuta 2009 annetun neuvoston suosituksen perusteella

{SWD(2013) 381 final}

Suositus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

sen toteamisesta, että Belgia ei ole toteuttanut tuloksellisia toimia 2 päivänä joulukuuta 2009 annetun neuvoston suosituksen perusteella

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja erityisesti sen 126 artiklan 8 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) SEUT-sopimuksen 126 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on vältettävä liiallisia julkistalouden alijäämiä.

(2) Vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteena on terve julkinen talous, jolla pyritään vahvistamaan hintavakauden edellytyksiä ja saavuttamaan uusien työpaikkojen syntyä edistävä vahva ja kestävä kasvu. Vakaus- ja kasvusopimukseen sisältyy liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä 7 päivänä heinäkuuta 1997 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97[1], joka annettiin edistämään julkistalouden liiallisten alijäämien pikaista korjaamista.

(3) Neuvosto teki 2 päivänä joulukuuta 2009 SEUT-sopimuksen 126 artiklan 6 kohdan mukaisesti komission suosituksesta päätöksen, jonka mukaan Belgiassa oli liiallinen alijäämä[2]. Neuvosto antoi samana päivänä ja myös komission suosituksesta 126 artiklan 7 kohdan mukaiset suositukset, joissa pyydettiin Belgian viranomaisia toteuttamaan toimia keskipitkällä aikavälillä alijäämän supistamiseksi alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen viimeistään vuonna 2012.

(4) Jotta julkisen talouden alijäämä saataisiin alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen uskottavalla ja kestävällä tavalla, suositeltiin erityisesti, että Belgian viranomaisten olisi a) toteutettava vuoden 2010 talousarvioesitykseen sisältyvät alijäämää vähentävät toimenpiteet vuonna 2010 ja vahvistettava suunniteltuja julkisen talouden toimia vuosina 2011 ja 2012; b) varmistettava, että julkisen talouden toimien vaikutus on

---

[1] EUVL L 209, 2.8.1997, s. 6.

[2] EUVL L 125, 21.5.2010, s. 34. Kaikki asiakirjat, jotka liittyvät Belgian liiallista alijäämää koskevaan menettelyyn, ovat osoitteessa http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/belgium_en.htm

vuosina 2010–2012 vuosittain keskimäärin ¾ prosenttia suhteessa BKT:hen, minkä pitäisi myös vaikuttaa bruttovelkasuhteen saattamiseen takaisin lasku-uralle, joka lähestyy viitearvoa tyydyttävää vauhtia, palauttamalla perusylijäämä riittävälle tasolle; c) täsmennettävä toimenpiteet, joita tarvitaan liiallisen alijäämän korjaamiseksi viimeistään vuonna 2012, mikäli suhdannekehitys sen sallii, ja nopeutettava alijäämän supistumista, jos taloudelliset tai finanssipoliittiset edellytykset osoittautuvat paremmiksi kuin mitä liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyviä suosituksia annettaessa odotettiin; ja d) parannettava seurantamekanismeja sen varmistamiseksi, että finanssipoliittisia tavoitteita noudatetaan. Suosituksissaan neuvosto vahvisti 2 päivän kesäkuuta 2010 määräajaksi, johon mennessä tuloksellisia toimia on toteutettava asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 4 kohdan säännösten mukaisesti.

(5) Komission yksiköiden syksyn 2009 talousennusteessa, joka oli neuvoston SEUT-sopimuksen 126 artiklan 7 kohdan mukaisesti 2 päivänä joulukuuta 2009 antaman suosituksen perustana, Belgian talouden odotettiin kasvavan 0,6 prosenttia vuonna 2010 ja 1,5 prosenttia vuonna 2011. Vuosi 2012 ei sisältynyt ennustejaksoon, mutta olettaen, että huomattava negatiivinen tuotantokuilu sulkeutuisi vähitellen vuoteen 2015 mennessä, vuodeksi 2012 ennakoitiin vuotta 2011 nopeampaa kasvua. Vuonna 2010 BKT kasvoi selvästi enemmän kuin komission yksiköiden syksyn 2009 talousennusteessa arvioitiin, ja vuonna 2011 kasvu oli hieman arvioitua 1,5:tä prosenttia suurempi, mutta vuonna 2012 Belgian talous supistui 0,2 prosenttia.

(6) Komissio totesi 15 päivänä kesäkuuta 2010 komission yksiköiden kevään 2010 talousennusteen perusteella, että Belgia oli toteuttanut tuloksellisia toimia neuvoston 2 päivänä joulukuuta 2009 antamaa suositusta noudattaen saadakseen julkisen talouden alijäämänsä alle 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen, ja katsoi, ettei lisätoimia liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä siksi tarvittu.

(7) Komission yksiköiden syksyn 2011 talousennusteen perusteella kävi selväksi, että oli olemassa riski, että liiallista alijäämää koskevaa vuoden 2009 suositusta ei kyetä noudattamaan, sillä määräajan läheisyydestä huolimatta alijäämä oli vielä selvästi yli 3 prosentin kynnysarvon suhteessa BKT:hen, vuodelle 2012 ei ollut talousarviota ja jo toteutettujen julkisen talouden toimien vaikutus oli suositeltua pienempi. Komissio ilmaisi huolensa asiasta ja kehotti Belgiaa ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin hyvissä ajoin, jotta maan liiallista alijäämää koskevaa menettelyä ei tarvitsisi kiristää. Belgian vastaperustettu hallitus sopi talousarvioesityksestä joulukuussa 2011. Komissio katsoi 11 päivänä tammikuuta 2012, että senhetkisten makrotaloudellisten näkymien (0,9 prosentin kasvu komission yksiköiden syksyn 2011 talousennusteen mukaan), talousarvioon sisältyvien vakautustoimien sekä lisäjäädytysten ansiosta alijäämä pienenisi 2,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2012. Näin ollen komissio katsoi, että Belgian liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä ei tuolloin ollut tarvetta lisätoimenpiteille.

(8) Toimet, jotka Belgia on toteuttanut liiallisen alijäämän korjaamiseksi vuoteen 2012 mennessä vastauksena SEUT-sopimuksen 126 artiklan 7 kohdan mukaiseen neuvoston suositukseen, on arvioitu uudelleen ja arvion perusteella tehdään seuraavat päätelmät:

– Liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn mukaisen, julkisen talouden vuoden 2012 alijäämää koskevan ilmoituksen ja komission (Eurostatin) vahvistuksen perusteella vuoden 2012 alijäämäksi saatiin 3,9 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tämä johtui osittain äkillisestä tarpeesta pääomittaa Dexia-pankkikonsernia

vuoden 2012 lopulla, minkä vaikutus julkisen talouden alijäämään oli 0,8 prosenttia suhteessa BKT:hen. Ilman tämän operaation kertavaikutustakin alijäämä olisi kuitenkin ollut määräaikana vielä 3,2 prosenttia suhteessa BKT:hen, eli tavoitetta ei olisi saavutettu. Vuoden 2012 talousarvioon sisältyi lisäksi merkittäviä kertaluonteisia alijäämää vähentäviä toimenpiteitä, joiden vaikutus oli arviolta 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen.

– Perusjäämä, joka oli 1,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2009, aleni 0,4 prosenttiin vuonna 2010 ja pysyi suunnilleen samalla tasolla vuonna 2011. Vuonna 2012 perusjäämä heikkeni 0,5 prosenttiin Dexian pääomituksen vuoksi – muutoin se olisi ollut 0,3 prosenttia ylijäämäinen suhteessa BKT:hen.

– Julkisen talouden toimien keskimääräinen vuotuinen vaikutus vuodesta 2010 on arviolta 0,3 prosenttia, mikä on huomattavasti alle neuvoston suosituksen ¾ prosenttia suhteessa BKT:hen. Senkin jälkeen, kun on tehty korjaus, jossa otetaan huomioon tarkistettu potentiaalinen tuotannon kasvu ja tulokehitys, julkisen talouden toimien keskimääräinen vaikutus on alle puolet suositellusta. Alhaalta ylös -tarkastelussa pysyväisluonteisten päätösperäisten toimenpiteiden kumulatiiviseksi nettovaikutukseksi arvioidaan 2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuosina 2010–2012. Tähän laskelmaan sisältyy sekä alijäämää vähentäviä toimenpiteitä että menojen lisäyksiä, jotka osittain johtuvat aiemmista poliittisista päätöksistä (esimerkiksi sosiaalietuuksien mukautukset ja nopeasti kasvavat palkkatuet yrityksille), jotka osittain kumoavat vakautuspyrkimysten vaikutuksia. Lisäksi päätösperäisten toimenpiteiden vaikutus (2 prosenttia suhteessa BKT:hen) on ollut riittämätön hillitsemään väestön ikääntymisestä johtuvaa julkisten menojen autonomista kasvusuuntausta, eikä suosituksen mukaista rakenteellisen rahoitusaseman parantumista ole tapahtunut vakauttamiskauden aikana.

– Vuonna 2010 Belgia toteutti alijäämää supistavat toimenpiteet yleisesti ottaen suunnitellulla tavalla, minkä ansiosta rakenteellinen rahoitusasema parani ½ prosenttia BKT:hen suhteutettuna, mistä ¼ prosenttiyksikköä oli korkokulujen voimakkaan alenemisen ansiota. Nimellinen alijäämä, joka vuonna 2009 oli 5,6 prosenttia suhteessa BKT:hen (mihin sisältyi negatiivisia kertaluonteisia tekijöitä, joiden vaikutus oli 0,6 prosenttiyksikköä), pieneni 3,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja oli makrotalouden odotettua paremman kehityksen ansiosta huomattavasti pienempi kuin Belgian viranomaisten tammikuun 2010 vakausohjelmassa asettama tavoite 4,8 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vuonna 2010 BKT kasvoi 2,4 prosenttia, kun liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä annetun suosituksen antamishetkellä odotuksena oli 0,6 prosentin kasvu.

– Vaikka makrotalouden olosuhteet olivat vuoden 2011 ensimmäisellä puoliskolla suhteellisen suotuisat (BKT:n vuosikasvu 1,8 prosenttia), nimellinen alijäämä pieneni vain vähän 3,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun vuoden 2011 vakausohjelmassa asetettu tavoite oli 3,6 prosenttia suhteessa BKT:hen. Rakenteellinen rahoitusasema heikkeni 0,1 prosenttia vuonna 2011. Näin ollen Belgia ei kyennyt hyödyntämään suhteellisen suotuisaa talouskehitystä alijäämänsä pienentämiseksi, mikä johtui osittain liittovaltiotason poliittisesta umpikujasta vuoden 2010 kesäkuun vaalien ja joulukuun 2011 välisenä aikana.

– Joulukuussa 2011 vasta muodostettu Belgian hallitus sisällytti vuoden 2012 talousarvioon joukon vakauttamistoimenpiteitä, joiden vaikutus talousarvion ja

vuoden 2012 vakausohjelman perusteella oli noin 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Maalis- ja lokakuussa 2012 toteutettiin lisätoimenpiteitä, joiden tarkoituksena oli tasoittaa talouskasvun hidastumisen vaikutuksia talousarvioon. Vuoden 2012 lopulla Belgian ja Ranskan hallitusten oli korotettava Dexia-konsernin pääomaa negatiivisen nettovarallisuusaseman korjaamiseksi ja konsernin tilanteen hallitun ratkaisemisen mahdollistamiseksi. Tällä oli Belgian alijäämään kertaluonteinen negatiivinen vaikutus, jonka suuruus oli 0,8 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tämän lisäksi ja tehostetusta seurannasta huolimatta talouskehityksen heikkeneminen vaikutti julkistalouden tuloihin odotettua enemmän, mikä johti siihen, että alijäämä liittovaltiotasolla oli 2,7 prosenttia suhteessa BKT:hen ilman Dexia-operaation vaikutusta, kun tavoitteena oli 2,4 prosenttia. Huhtikuussa 2013 annetun liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn mukaisen ilmoituksen mukaan paikallistaso ei ollut saavuttanut alijäämätavoitettaan (–0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen –0,2 prosentin sijaan), mitä vain osittain tasoitti alueiden ja yhteisöjen odotettua parempi tulos (–0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen –0,2 prosentin sijaan). Rakenteellisen rahoitusaseman arvioidaan vuonna 2012 parantuneen ½ prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen. Merkittävien julkistalouden toimenpiteiden vaikutuksia ovat osittain kumonneet korkomenojen kasvu, aiemmasta inflaatiosta johtuvat palkkojen ja sosiaalietuuksien automaattiset indeksikorotukset sekä eläkemenojen voimakas kasvu.

– Julkisen velan määrä, joka vuonna 2007 oli 84,0 prosenttia suhteessa BKT:hen, nousi 99,6 prosenttiin vuonna 2012. Noin 6,5 prosenttiyksikköä kasvusta johtuu alijäämän ja BKT:n dynamiikasta ja noin 9 prosenttiyksikköä ulkoisista tekijöistä, ennen kaikkea rahoitussektorilla suoritetuista pelastusoperaatioista pääomalisäysten muodossa.

(9) Belgia toteutti joitakin toimenpiteitä seurantamekanismien lujittamiseksi varmistaakseen, että finanssipoliittisia tavoitteita noudatetaan, esimerkiksi perustamalla seurantakomitean vuonna 2010 ja vahvistamalla talousarvion toteuttamisen seurantaa vuonna 2012. Sen sijaan merkittävää edistymistä ei ole tapahtunut pyrkimyksissä mukauttaa finanssipoliittista kehystä sen varmistamiseksi, että julkisen talouden tavoitteet ovat sitovia sekä liittovaltion tasolla että sitä alemmilla tasoilla, ja lisätä avoimuutta taakan jakamisessa ja vastuuvelvollisuutta kaikilla hallintotasoilla.

(10) Tämä johtaa päätelmään, että Belgian toimet 2 päivänä joulukuuta 2009 annetun, SEUT-sopimuksen 126 artiklan 7 kohdan mukaisen neuvoston suosituksen perusteella ovat olleet riittämättömiä. Belgia ei lopettanut liiallisen alijäämän tilannetta viimeistään vuonna 2012. Julkisen talouden toimien vaikutus jäi huomattavasti neuvoston suositusta pienemmäksi, eikä sitä ollut lainkaan vuonna 2011,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Belgia ei ole toteuttanut tuloksellisia toimia 2 päivänä joulukuuta 2009 annetun, SEUT-sopimuksen 126 artiklan 7 kohdan mukaisen neuvoston suosituksen perusteella.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Belgialle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja